

УДК 327.8(560)

Оксана Пікулик,

кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій,

Волинський національний університет імені Лесі Українки,

pikulyk.oksana@vnu.edu.ua

ORCID ID: 0000-0002-0990-3578

Ілона Балак,

кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і регіональних студій,

Волинський національний університет імені Лесі Українки,

balak.ilona@vnu.edu.ua

ORCID ID: 0000-0002-2546-6638

DOI

ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ТУРЕЧЧИНИ

У статті досліджено особливості розвитку публічної дипломатії Туреччини. Проаналізовано сутність публічної дипломатії та відзначено її важливу роль у створенні іміджу країни. Відзначено важливість географічного розміщення, культурних цінностей та історичної спадщини Туреччини для її міжкультурної комунікаційної діяльності. Акцентовано увагу на діяльності Міністерства туризму та культури й Міністерства закордонних справ Туреччини у сфері публічної дипломатії.

Охарактеризовано діяльність Фонду Юнуса Емре у сфері популяризації турецької мови, історії, мистецтва та культури в усьому світі. Досліджено особливості діяльності Інституту Юнуса Емре, що проводить різноманітні заходи співпраці із закордонними установами, а також здійснює дослідження з викладання турецької історії, культури, мови та літератури. Відзначено важливість впливу телебачення й мистецтва на турецьку публічну дипломатію та м'яку силу. Обґрунтовано посилення впливу турецької кіноіндустрії на міжнародній арені.

Досліджено значення Турецького агентства співпраці та розвитку (ТІКА) в просуванні, поширенні й підтримці діяльності публічної

дипломатії та культурних цінностей за кордоном. Окреслено основні сфери програм допомоги ТІКА, зокрема допомоги освітнім закладам, відновлення історичної спадщини, постачання технічного обладнання, допомоги сільському господарству. Установлено, що неурядові організації є важливим інструментом публічної дипломатії Туреччини. Охарактеризовано участь ТІКА в координації освітніх і навчальних програм за кордоном. Акцентовано увагу на організації та проведенні турецькими дипломатичними представництвами за кордоном широкого спектра культурних заходів. Відзначено важливість таких інструментів, як освітня діяльність, програми обміну й практичні тренінги для зближення з іншими країнами та встановлення з ними довгострокових відносин.

Ключові слова: публічна дипломатія; Туреччина; імідж країни; культурна дипломатія; Інститут Юнуса Емре; міжкультурна комунікація.

Oksana Pikulyk,

Lesya Ukrainka Volyn National University,

ORCID ID: 0000-0002-0990-3578

Iona Balak,

Lesya Ukrainka Volyn National University,

ORCID ID: 0000-0002-2546-6638

PUBLIC DIPLOMACY FEATURES OF TURKEY

The article examines the features of the development of public diplomacy in Turkey. The essence of public diplomacy is analyzed and its important role in creating the country's image is noted. The importance of Turkey's geographical location, cultural values and historical heritage for its intercultural communication activities was noted. Emphasis is placed on the activities of the Ministry of Tourism and Culture and the Ministry of Foreign Affairs of Turkey in the field of public diplomacy.

The activities of the Yunus Emre Foundation in the field of popularization of Turkish language, history, art and culture around the world are described. The peculiarities of the Yunus Emre Institute, which conducts various activities of cooperation with foreign institutions, as well as conducts research on the teaching of Turkish history, culture, language and literature, have been studied. The importance of television and art on Turkish public diplo-

macy and soft power was noted. The growing influence of the Turkish film industry on the international arena is substantiated.

The importance of the Turkish Agency for Cooperation and Development (TIKA) in promoting, disseminating and supporting public diplomacy and cultural values abroad has been studied. The main areas of TIKA assistance programs are outlined, including assistance to educational institutions, restoration of historical heritage, supply of technical equipment, assistance to agriculture. NGOs have been identified as an important tool of Turkish public diplomacy. The participation of TIKA in the coordination of educational and training programs abroad is described. Emphasis is placed on the organization and holding of a wide range of cultural events by Turkish diplomatic missions abroad. The importance of tools such as educational activities, exchange programs and practical trainings for rapprochement with other countries and establishing long-term relations with them was noted.

Key words: public diplomacy, Turkey, country image, cultural diplomacy, Yunus Emre Institute, intercultural communication.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Публічна дипломатія є не лише глобальною за своїм виміром і природою, але й залучає безліч різноманітних акторів та мереж, постає важливим механізмом, що сприяє зміцненню довіри між країнами й побудови безпечного глобального середовища. Ідеться не про витіснення звичайної традиційної міждержавної дипломатії, а про побудову відносин із новими глобальними суб'єктами, залучення різних осіб, груп, установ до міжкультурної комунікаційної діяльності, що впливає на політичні відносини між країнами та формування іміджу.

Показовим прикладом для вивчення є публічна дипломатія Туреччини. Ще з моменту створення Турецької Республіки країна використовувала різні способи комунікації для створення свого іміджу. Туреччина досягла значного прогресу завдяки своїй м'якій силі, урахуваючи переваги розміщення, історичну спадщину й культурні цінності, утверджуючи себе як країну, яка керується гуманітарними принципами і є однією з основних держав-донорів. Культурна дипломатія, допомога в розвитку, гуманітарна дипломатія є невід'ємними частинами діяльності публічної дипломатії Туреччини [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку публічної дипломатії загалом та її ролі й особливостей розвитку в Туреччині стосуються праці як вітчизняних, так і закордонних науковців і

дослідників. Значну увагу вчені приділяють вивченню практики публічної дипломатії в освітній, культурній, науковій сферах, а також аналізу ролі окремих інститутів та агенцій у публічній дипломатії Туреччини. Потрібно відзначити праці таких науковців, як Ібрагім Калін [2], Абдулла Озкан [3], Гайе Аслі Санкар [1], Еллен Хейг, Джордан Уорлік [4], Ях'я Мухасилович [5] й ін. Зокрема, у роботі Абдулли Озкана досліджено практику публічної дипломатії в освітній сфері [3]. Ях'я Мухасилович аналізує проблематику, пов'язану з публічною дипломатією Туреччини в Боснії й Герцеговині [5]. Питання щодо вивчення цифрової дипломатії відображені в працях Огуз Гйоксу та Пінар Мюневвер Аслан [6]. Серед українських науковців, які досліджували тематику публічної дипломатії Туреччини, зокрема її культурно-освітніх аспектів, потрібно відзначити дослідження Ю. М. Тарасюка, Г. І. Шаглі [7] й ін.

Ураховуючи важливість вивчення досвіду розвитку публічної дипломатії Туреччини, укажемо на недостатню кількість ґрунтовних досліджень у вітчизняній літературі з цієї тематики. Тому питання аналізу досвіду розвитку публічної дипломатії в Туреччині є актуальним у наукових дослідженнях.

Мета дослідження – аналіз особливостей публічної дипломатії Туреччини як інструменту залучення різноманітних груп, установ та осіб до міжкультурної комунікації, її ролі у створенні іміджу країни й аналізу впливу публічної дипломатії Туреччини на політичні відносини з іншими країнами.

Методика дослідження. У процесі дослідження публічної дипломатії використано наукові методи, зокрема метод системно-структурного аналізу, історичний, описовий, метод узагальнення. Кожен із них є системою прийомів і засобів, які дають змогу виконувати наукові завдання.

Метод системно-структурного аналізу є одним з основних методів наукового дослідження, оскільки його суть зводиться до того, що об'єкт дослідження розглянуто як єдине ціле (система) з урахуванням специфіки структури, взаємозв'язків, відносин усіх складових частин публічної дипломатії, виявлення ролі кожної з них у загальному процесі міжкультурної комунікації. Описовий метод дає змогу виокремити одиниці аналізу досліджуваних об'єктів з метою їх подальшого вивчення та інтерпретації.

Метод узагальнення – це спосіб переходу на більш високий ступінь абстракції шляхом виявлення загальних ознак (властивостей, відносин, тенденцій розвитку тощо), які властиві процесам і явищам досліджуваної сфери. Під час розгляду публічної дипломатії країни цей метод дає змогу визначити особливості розвитку публічної дипломатії, тенденції впровадження Туреччиною регіональних ініціатив у сфері публічної

дипломатії, виокремити головні напрями й пріоритети міжкультурної комунікації країни.

Сукупність методів наукових досліджень, які використовувалися під час вивчення розвитку публічної дипломатії Туреччини, дають змогу оптимально організувати науковий процес і сприяють досягненню мети дослідження.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Публічна дипломатія будь-якої країни спрямована на просування її інтересів через діалог з окремими громадянами, групами, засобами масової інформації та установами й сприяє формуванню її іміджу. Урядові та неурядові установи Туреччини співпрацюють із різними регіонами через численні заходи публічної дипломатії. Від об'єктів ЮНЕСКО до традиційних ремесел, від знакових релігійних будівель до мистецтва анатолійських міст – Туреччина просякнута багатством усього, що є культурним. З огляду на це, щороку на двосторонньому та міжнародному рівнях організовуються різноманітні культурні заходи в таких галузях, як мистецтво, спорт, література, музика, наука, туризм, архітектура, кухня й ін., щоб популяризувати минуле та сьогодення країни [8].

Управління публічної дипломатії в Туреччині створено у 2010 р. з метою забезпечення кращої координації й співпраці між різними суб'єктами публічної дипломатії в країні, покращення іміджу країни, збільшення активності Туреччини в міжнародній комунікації [9]. Турецьке управління публічної дипломатії започаткувало низку університетських програм для залучення студентів до обговорення зовнішньополітичних питань. Зокрема, щомісяця в різних містах Туреччини проводилися панелі з питань публічної дипломатії та зовнішньої політики, де студенти й науковці мали можливість висловити думки та поставити запитання визначеним експертам із зовнішньої політики. Управління публічної дипломатії також сприяло програмам просування зовнішньої політики в університетах, які об'єднують студентів, науковців, експертів та осіб, котрі приймають рішення, щоб створити мережу для діалогу [4].

У 2018 р., після переходу Туреччини до президентської форми правління, Управління публічної дипломатії трансформовано в Управління комунікацій Офісу Президента Турецької Республіки. Улітку 2021 р. Управлінням комунікацій представлено «Документ про національну Стратегію публічної дипломатії та План дій», який підготовлено з метою забезпечення координації діяльності публічної

дипломатії Туреччини [7]. У цьому документі викладено стратегії й дорожні карти у 22 сферах, пріоритети діяльності у сфері публічної дипломатії, зокрема цифрової дипломатії, наукової дипломатії, дипломатії туризму, культурної дипломатії, релігійної дипломатії, дипломатії освіти, гуманітарної та спортивної дипломатії. Для забезпечення швидкої, ефективної й результативної діяльності міністерств, організацій та установ у сфері публічної дипломатії створено Систему координації публічної дипломатії. Ця Система складається з Механізму координації публічної дипломатії, що включає ради, комісії, і системи моніторингу публічної дипломатії [10].

Пропагування культури та діалог з іноземною аудиторією є ключовими засобами публічної дипломатії Туреччини. Прикладом успішної діяльності у сфері публічної дипломатії країни є функціонування Фонду Юнуса Емре. Фонд створено у 2007 р. як доповнення до вже наявних турецьких культурних центрів задля пропагування турецької культури, суспільства й мови за кордоном. Він також спрямований на розширення програм обміну з іншими країнами. Інститут Юнуса Емре, який є структурним підрозділом Фонду Юнуса Емре, проводить дослідження з популяризації та викладання турецької культури, історії, мови й літератури, а також здійснює різноманітні заходи, що передбачають співпрацю з іншими установами для підтримки наукових досліджень і публікації їх результатів [3]. Інститут представляє країнам світу особливості мистецтва та культурні цінності Туреччини, сприяє кращим відносинам народів і робить вагомий внесок у розвиток світового співробітництва між країнами [11]. Розвиток Інституту Юнуса Емре здійснювався за три етапи. Перший – створення представництв у країнах, близьких до Туреччини, другий – заснування інституцій у державах ЄС. Протягом третього етапу відбувалося заснування офісів по всьому світу [12]. Діяльність Інституту Юнуса Емре можна розділити на чотири основні групи: викладання турецької мови, мистецько-культурна діяльність, науково-академічна діяльність і культурна дипломатія [5].

Хоча викладання турецької мови є основним напрямом діяльності Інституту, центри Юнуса Емре проводять широкий спектр мистецьких та культурних заходів за кордоном. У сфері «Мистецтво та культура» центри Юнуса Емре організовують художні виставки, конференції й панелі на різні теми, фестивалі для дітей, вечори віршів, показ турецьких фільмів іноземній аудиторії, переклади турецьких книг іноземними мовами та іноземних книг турецькою мовою, а також ведуть низку інших культурних проєктів. Інститут Юнуса Емре активно підтримує збереження османсько-турецької культурної спадщини на всіх колишніх османських землях.

Особливо зосереджений Інститут на збереженні письмової спадщини та архівів Туреччини [5].

У сфері науково-академічної діяльності Інститут Юнуса Емре веде «наукову дипломатію». У цьому сенсі за підтримки Офісу президента Туреччини Інститут започаткував Проєкт наукового та академічного співробітництва Туреччини (TAVİP), щоб просувати у світі науковий і академічний потенціали Туреччини. У рамках проєкту в іноземну країну делегують наукового представника, завдання якого – стежити за науковими розробками в країні, куди він направлений, долучатися до наукових й академічних робіт, виявляти найуспішніші університети, наукові центри, технопарки та звітувати про них.

У рамках культурної дипломатії Інститут Юнуса Емре бере участь й організовує культурні тури, панелі, конференції та інші заходи, спрямовані на популяризацію турецької культури. Інститут є частиною мережі під назвою «Global Public Diplomacy Network» (GPDNet), створеної у 2014 р. в столиці Південної Кореї Сеулі, до складу якої входять установи культурної та публічної дипломатії десяти країн, включаючи Південну Корею, Філіппіни, Сингапур, Швецію, Угорщину, Польща, Португалія, Нігерія й Туреччина. Ця платформа створена для обміну знаннями та досвідом між установами культури й публічної дипломатії країн-членів [5].

Школи в іноземних країнах також є важливими інструментами публічної дипломатії Туреччини, оскільки вони передають власні культурні цінності через курси іноземних мов, підручники й культурно-мистецькі заходи [3]. Турецькі освітні та навчальні центри Юнуса Емре (YETES), які організаційно входять до Інституту Юнуса Емре, проводять діяльність у зарубіжних країнах із викладання турецької мови як світової й надають підтримку в популяризації Туреччини та турецької мови. Проєкт «Тюркологія», який спрямований на розвиток викладання турецької мови, поглиблення зв'язків з іншими країнами, надає лекції й матеріали для близько 40 кафедр турецької мови та літератури й курсів турецької мови в інших державах [3]. Загалом, із моменту створення Інститут Юнуса Емре відкрив 60 культурних центрів у 50 країнах світу. Останні з них започатковані в Азезі та Пекіні у 2020 р. [13].

У рамках функціонування культурного центру Інституту Юнуса Емре в м. Києві проводяться наукові й культурні заходи, які сприяють поглибленню співпраці між Туреччиною та Україною. Зокрема, у 2019 р. відбувся науковий захід «Турецько-українські союзи в історії», у якому взяли участь авторитетні представники української наукової спільноти. У м. Києві відбувся фестиваль «Тиждень турецького кіно», організатором якого стали Інститут Юнуса Емре за підтримки Головного управління

кінематографії Туреччини, КП Київкінофільму й Київського національного університету театру, кіно та телебачення імені Івана Карпенка-Карого. У рамках проекту академічного й наукового співробітництва Туреччини (ТАВІР), який діє під егідою Президента Турецької Республіки, Інститутом Юнуса Емре організовано Літню наукову академію ТАВІР, яка покликана сприяти розвитку наукової дипломатії та познайомити учасників із різних країн із науковим потенціалом Туреччини [11].

Туреччина виступає з важливими ініціативами в рамках діяльності публічної дипломатії через Турецьке агентство співпраці та розвитку (ТІКА). Агентство, засноване в 1992 р., має на меті допомогти країнам – насамперед турецькомовним і сусіднім – налагодити співпрацю в економічній, комерційній, технічній, соціальній, культурній та освітній сферах через різноманітні проекти. Аналіз їх свідчить, що це одна з цілей стратегії публічної дипломатії країни. ТІКА відіграє важливу роль у просуванні, поширенні та підтримці діяльності публічної дипломатії й культурних цінностей за кордоном. Турецьке агентство співпраці та розвитку є центральним агентством допомоги в Туреччині, яке працює в 34 координаційних офісах у 31 країні, переважно на Балканах, Близькому Сході й Центральній Азії. Більше не обмежуючись лише країнами з турецькими культурними чи історичними зв'язками, сьогодні ТІКА інвестує загалом у 100 державах у різноманітні проекти [4]. За період із 1992 р. по 2002 р. ТІКА провела 2346 проектів (близько 235 проектів щорічно). Динаміка кількості реалізованих проектів із надання допомоги особливо зросла після 2002 р. Зокрема, у період із 2003 р. по 2017 р. реалізовано понад 20 тис. проектів у більш ніж 160 країнах світу. Програми допомоги розвитку ТІКА включають широкий спектр сфер, як от відновлення історичної спадщини, допомога сільському господарству, постачання технічного обладнання, допомога освітнім закладам тощо [5].

Важливим напрямом діяльності ТІКА є координація освітніх та навчальних програм. Ще в 1990-х роках такі освітньо-тренінгові програми запроваджені в Центральній Азії, а на початку 2000-х рр. – і в інших регіонах. Одна з цих програм започаткована в Центральній Азії, а пізніше впроваджена на Балканах («Міжнародна освітня програма молодих дипломатів»). «Програма «Школа лідерства»» – це ще одна освітньо-тренінгова програма для професіоналів, які працюють у державних установах. ТІКА також має освітні й навчальні програми для людей з обмеженими можливостями. Зокрема, таку програму проведено у 2018 р. для громадян-інвалідів у Боснії та Герцеговині [5]. У 2018 р. в рамках проекту «Один турецький клас у кожній школі» запущеного агентством ТІКА в Румунії, відремонтовано 38 турецьких класів, у тому числі 32 – у

Констанці й шість – у Тулчі. Крім того, ТІКА завершила реконструкцію території, призначеної для створення двох лабораторій турецької мови задля модернізації навчальних закладів і підвищення якості турецької освіти в Констанці та Бухаресті [14].

ТІКА успішно співпрацює з іншими турецькими інститутами публічної дипломатії. Одним із прикладів такої співпраці була кількаденна навчальна й освітня програма, яка проводилася разом із TRT для журналістів із Балкан, Близького Сходу, країн Африки, Центральної Азії та інших регіонів у Туреччині в місті Анталія. Програма організовується вже багато років поспіль і дає можливість представити Туреччину професіоналам, які працюють в іноземному медіасекторі [5]. У перспективі ТІКА планує й надалі виконувати діяльність відповідно до своїх стратегій та принципів, підтримуючи проекти економічного, соціального й гуманітарного розвитку та культурної співпраці, а також надання допомоги іншим країнам. Проекти ТІКА є відображенням ініціативної та гуманітарної зовнішньої політики Туреччини щодо міжнародних справ [14].

Турецькі дипломатичні представництва щороку організовують широкий спектр культурних заходів за кордоном із метою сприяння поширенню багатой історичної й культурної спадщини, яку має Туреччина. Основними видами діяльності, що проводиться турецькими представництвами у великій географічній зоні, є «Дні/тижні турецької культури», «Дні турецького кіно», «Турецькі фестивалі», «Тиждень турецької їжі», різноманітні виставки, танцювальні вистави, концерти, конференції та семінари з культури й мистецтва, фестивалі віршів, дні літератури тощо [15].

Фестивалі відіграють ключову роль у представленні різних аспектів багатой турецької культури, уключаючи турецьку кухню, фольклор, музику, кінематограф і ремесла, перед великими натовпами за кордоном. Турецькі місії за кордоном, п'яті за величиною у світі, роблять великий внесок у популяризацію своєї країни в усьому світі за допомогою фестивалів, які вони організовують або в яких щороку беруть участь. Протягом 2019 р. від Багдада до Барселони, від Абуджі до Ісламабаду, до Нью-Йорка, Канберри, В'єтнаму й В'єт'яна щонайменше 75 турецьких місій організували такі заходи, котрі були підтримані міністерством та відповідними установами [8].

Останніми роками турецька кіноіндустрія посилила свій вплив на міжнародній арені й турецькі серіали посіли друге місце за темпами експорту після США. Цей успіх вплинув на турецькі фонди, які працюють у сфері публічної дипломатії, що привело до зміни інтересу до турецького кіно [16]. Одним із показових прикладів пропагування турецької куль-

тури є щорічний Лондонський фестиваль турецького кіно. Цей фестиваль спонсорується Міністерством культури Туреччини й організовує для міжнародної аудиторії перегляди різноманітних турецьких художніх і документальних фільмів. Хоч він був започаткований у 1993 р. як триденний захід, проте зараз це повноцінний двотижневий фестиваль [4].

У 2018 р. Інститут Юнуса Емре вперше організував літню школу турецького кіно, яка прийняла в Стамбулі 23 режисери із 20 різних країн. Молоді режисери з різних держав, таких як США, Південно-Африканська Республіка, Марокко, Великобританія та Іран, мали змогу отримати вичерпну інформацію про історію турецького кіно. У кіношколі, яка проходила в Кампусі Драгоша Стамбульського університету Шехір, протягом двох тижнів учасники відвідали низку сесій стосовно показів й аналізу турецьких фільмів за участю відомих імен в історії турецького кіно. Окрім лекцій, які читали науковці, учасники літньої школи також мали змогу зустрітися з режисерами, сценаристами, акторами, продюсерами та кінокритиками. Під час літньої школи учасники відвідали музеї, що зберігають історію турецького кіно, а також кіностудії, зокрема Музей кіно й телебачення Університету Мімара Сінана, Музей кіно та театру Фонду Тюркера Інаноглу, Центр досліджень турецького кіно й кіностудію SEKA [16].

Турецький фестиваль «Spot On, Turkey Now» у Відні, який відбувся в жовтні 2009 р., став прикладом ефективної координації між урядом та громадянським суспільством для сприяння публічній дипломатії. У співпраці з Wiener Festwochen (Віденський фестиваль), одним із найбільших культурних фестивалів у світі, Стамбульський фонд культури та мистецтв ініціював фестиваль, на якому представлено турецьку й австрійську літератури, музику, а також танцювальну співпрацю. Ця міжкультурна акція є моделлю, що часто використовується в багатосторонній турецькій публічній дипломатії [4].

Міністерством закордонних справ Туреччини підтримано проєкт «Виставка фотографій» усесвітньо відомого турецького фотожурналіста Ара Гюлера, організованого Президентом Турецької Республіки у співпраці з Музеєм Ара Гюлера й Архівно-науковим центром. Виставку відкрито в Лондоні, Парижі, Кіото, Нью-Йорку та Римі, вона привернула величезну увагу любителів мистецтва [8].

За сприяння Міністерства закордонних справ проводиться робота над відкриттям турецьких бібліотек і спеціальних куточків про Туреччину в національних бібліотеках інших країн. За кордоном відкрито 33 таких турецьких бібліотек і триває підготовка до відкриття ще 15 [8].

У 2021 р. виповнилося 700 років із дня смерті Юнуса Емре, поета

й філософа, одного з монументальних імен турецької мови та культури. Тому ЮНЕСКО включило його до свого списку ювілеїв. 2021 р. також був визначений президентом Туреччини «Роком Юнуса Емре та турецької мови». Відповідно, по всій Туреччині й за кордоном організовано різноманітні заходи на тему «Турецька; світова мова» у співпраці з Міністерством культури і туризму.

Постійне представництво Туреччини в ЄС 28 вересня 2021 р. в рамках Комунікаційної стратегії Туреччини в ЄС організувало гастро-дипломатичний захід під назвою «Дипломатія в меню: Середземноморський день» у співпраці з Директоратом у справах ЄС, Групою дружби Європейського парламенту (ЄП) «Туреччина-ЄС», Інститутом Юнуса Емре й брюссельською неурядовою організацією ЕСОРNET. Його мета – сприяти поширенню спільної середземноморської культури та кухні Туреччини і ЄС, підкреслити об'єднувальну силу гастрономії, а також підтримати розвиток міжкультурного діалогу між Туреччиною та країнами Європи [13].

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, публічна дипломатія сьогодні відіграє важливу роль у підвищенні статусу та іміджу країни в очах іноземної аудиторії, просуває інтереси держави шляхом інформування, впливу й розуміння. Публічна дипломатія спрямована на недержавних акторів та громадську думку і сприяє поглибленню діалогу з громадянами інших країн та різними асоціаціями, установленню мостів для розвитку співпраці й відносин із закордонними суспільствами. Значення публічної дипломатії для Туреччини є важливим, оскільки сьогодні мільйони людей, котрі займаються дослідженнями, науковою діяльністю, мистецтвом, кіноіндустрією чи туризмом, відіграють важливу роль у створенні іміджу держави. Цьому сприяє також багата історична та культурна спадщина країни. Особливостями сучасної публічної дипломатії Туреччини є залучення до міжкультурної комунікаційної діяльності як державних, так і недержавних установ, асоціацій і груп, які відіграють важливу роль у популяризації турецької історії, мистецтва, мови та культури. Інститут Юнуса Емре, Турецьке агентство співпраці й розвитку, медіаустанови та інші асоціації в рамках своєї діяльності у сфері публічної дипломатії сприяють налагодженню співпраці з іншими країнами в соціальній, освітній, культурній, гуманітарній, науковій та інших галузях.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням особливостей розвитку публічної дипломатії в різних країнах, а також

найбільш детальному аналізу цифрової, культурної, наукової й релігійної дипломатії Туреччини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Sancar, G. A. (2015). Turkey's Public Diplomacy: Its Actors, Stakeholders, and Tools. In: Çevik, B. S., Seib, P. (eds) *Turkey's Public Diplomacy. Palgrave Macmillan Series in Global Public Diplomacy*. Palgrave Macmillan, New York. https://doi.org/10.1057/9781137466983_2
2. Kalin, İbrahim (2011). Soft Power and Public Diplomacy in Turkey. *Perceptions*. Autumn 2011, vol. XVI, N. 3, pp. 5–23.
3. Özkan, Abdullah (2015). Strategic practices of public diplomacy policies in educational field and Turkey's potential for cultural diplomacy. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, vol. 176, p. 35–43. URL: <https://bit.ly/3miqfCs>
4. Huijgh, E., Warlick, J. (2016). The Public Diplomacy of Emerging Powers. *Part 1: The Case of Turkey*. Figueroa Press. Los Angeles, 48 p.
5. Muhasilović, Jahja (2020). Turkey's Soft Power and Public Diplomacy in Bosnia-Herzegovina and Sandžak (2002–2017). Istanbul, 347 p.
6. Göksu, O., Aslan, P. (2016). Digital Diplomacy, Global Perception and Turkey. URL: https://www.academia.edu/25792387/Digital_Diplomacy_Global_Perception_and_Turkey
7. Тарасюк, Ю. М., Шаглі, Г. І. (2021). М'яка сила Турецької Республіки: культурно-освітні аспекти. *Політичне життя*, № 4, с. 95–101.
8. Cultural diplomacy 2019. URL: https://www.mfa.gov.tr/site_media/html/TKGM-Prestij-Kitab%C4%B1-R1.pdf
9. Sevin, E. (2012). Bridge No More? Turkish Public Diplomacy and Branding under the AKP Government. URL: <https://www.e-ir.info/2012/10/05/bridge-no-more-turkish-public-diplomacy-and-branding-under-the-akp-government/>
10. National Public Diplomacy Strategy Paper and Action Plan. URL: <https://www.iletisim.gov.tr/english/haberler/detay/national-public-diplomacy-strategy-paper-and-action-plan-introduced#>
11. Інститут імені Юнуса Емре. URL: <https://kyiv.yee.org.tr/uk/content/instytut-ime-ni-yunusa-emre>
12. Yunus Emre Institute Head Ateş: As an element of soft power, our aim is to introduce Turkey, its culture to the world. URL: <https://bit.ly/3x5eUKW>
13. Yunus Emre Enstitüsü. Faaliyet Raporu 2020. URL: https://yee.org.tr/sites/default/files/yayin/faaliyet_raporu_2021_28.06_kucuk.pdf
14. TİKA Annual Report 2018. URL: <https://www.tika.gov.tr/upload/sayfa/publication/2018/T%C4%B0KA%20Annual%20Report%202018.pdf>
15. Cultural Activities Organized Abroad and Bilateral Agreements. Republic of Turkey. *Ministry of Foreign Affairs*. URL: <https://www.mfa.gov.tr/cultural-activities-organized-abroad.en.mfa>
16. Bulut, H. Cultural diplomacy through turkish cinema. USC Center of Public Diplomacy. URL: <https://uscpublicdiplomacy.org/blog/cultural-diplomacy-through-turkish-cinema>

REFERENCES

1. Sancar, G. A. (2015). Turkey's Public Diplomacy: Its Actors, Stakeholders, and Tools. In: Çevik, B. S., Seib, P. (eds) *Turkey's Public Diplomacy. Palgrave Macmillan Series in Global Public Diplomacy*. Palgrave Macmillan, New York. https://doi.org/10.1057/9781137466983_2
2. Kalin, İbrahim (2011). Soft Power and Public Diplomacy in Turkey. *Perceptions*. Autumn 2011, vol. XVI, N. 3, pp. 5–23.
3. Özkan, Abdullah (2015). Strategic practices of public diplomacy policies in educational field and Turkey's potential for cultural diplomacy. *Procedia–Social and Behavioral Sciences*, vol. 176, p. 35–43. URL: <https://bit.ly/3miqfCs>
4. Huijgh, E., Warlick, J. (2016). The Public Diplomacy of Emerging Powers. *Part 1: The Case of Turkey*. Figueroa Press. Los Angeles, 48 p.
5. Muhasilović, Jahja. (2020). Turkey's Soft Power and Public Diplomacy in Bosnia-Herzegovina and Sandžak (2002–2017). Istanbul, 347 p.
6. Göksu, O., Aslan, P. (2016). Digital Diplomacy, Global Perception and Turkey. URL: https://www.academia.edu/25792387/Digital_Diplomacy_Global_Perception_and_Turkey
7. Tarasiuk, Yu. M., Shahli, H. I. (2021). The soft power of the Republic of Turkey: cultural and educational aspects. *Politychne zhyttia*, № 4, p. 95–101 (in Ukrainian).
8. Cultural diplomacy 2019. URL: https://www.mfa.gov.tr/site_media/html/TKGM-Prestij-Kitab%C4%B1-R1.pdf
9. Sevin, E. (2012). Bridge No More? Turkish Public Diplomacy and Branding under the AKP Government. URL: <https://www.e-ir.info/2012/10/05/bridge-no-more-turkish-public-diplomacy-and-branding-under-the-akp-government/>
10. National Public Diplomacy Strategy Paper and Action Plan. URL: <https://www.iletisim.gov.tr/english/haberler/detay/national-public-diplomacy-strategy-paper-and-action-plan-introduced#>
11. Instytut imeni Yunusa Emre (in Ukrainian). URL: <https://kyiv.yee.org.tr/uk/content/instytut-imeni-yunusa-emre>
12. Yunus Emre Institute Head Ateş: As an element of soft power, our aim is to introduce Turkey, its culture to the world. URL: <https://bit.ly/3x5eUKW>
13. Yunus Emre Enstitüsü. Faaliyet Raporu 2020. URL: https://yee.org.tr/sites/default/files/yayin/faaliyet_raporu_2021_28.06_kucuk.pdf
14. TİKA Annual Report 2018. URL: <https://www.tika.gov.tr/upload/sayfa/publication/2018/T%C4%B0KA%20Annual%20Report%202018.pdf>
15. Cultural Activities Organized Abroad and Bilateral Agreements. Republic of Turkey. *Ministry of Foreign Affairs*. URL: <https://www.mfa.gov.tr/cultural-activities-organized-abroad.en.mfa>
16. Bulut, H. Cultural diplomacy through turkish cinema. USC Center of Public Diplomacy. URL: <https://usepublicdiplomacy.org/blog/cultural-diplomacy-through-turkish-cinema>

Матеріал надійшов до редакції 11.05.2022 р.